

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Nowoczesna edukacja przedmiotów ścisłych i humanistycznych” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAJĘCIA TECHNICZNE

PROGRAM NAUCZANIA DLA GIMNAZJUM

„WSPÓLNIE W LEPSZĄ E-PRZYSZŁOŚĆ”

opracowany

w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,

Priorytet III: Wysoka jakość systemu oświaty,

Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia,

realizowany w ramach projektu

„Nowoczesna edukacja przedmiotów ścisłych i humanistycznych”

w Zespole Gimnazjalno-Szkolno-Przedszkolnym

w Chocianowicach.

Autor: mgr inż. Sławomir Tetelmajer

Priorytet III
Działanie 3.3
Poddziałanie 3.3.4

Wysoka jakość systemu oświaty,
Poprawa jakości kształcenia,
Modernizacja treści i metod kształcenia.

SPIS TREŚCI

str.

1. Wprowadzenie	
2. Ogólne założenia programu.....	
3. Cele edukacyjne.....	
4. Treści programu i osiągnięcia szczegółowe uczniów.....	
5. Procedury osiągania celów.....	
6. Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia.....	

1. WPROWADZENIE:

Technika jest ważną dziedziną życia człowieka. Jej rozwój w ostatnim czasie jest bardzo intensywny, co powoduje dążenie człowieka do tworzenia i wykorzystywania w życiu codziennym nowych urządzeń ułatwiających pracę, a co z tym związane życie człowieka.

Na III etapie kształcenia młodzież posiada już pewien zasób wiedzy, który można wykorzystać do pokazania praktycznego sposobu jej wykorzystania w życiu codziennym. Podstawa programowa obowiązująca na tym etapie wskazuje, że celem ogólnym kształcenia jest:

- 1) przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk;
- 2) zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 3) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie

Jednym z zadań szkoły jest umożliwienie uczniom samodzielnego wyboru zajęć edukacyjnych. Właśnie zajęcia techniczne pozwalają na wybór dwóch modułów zajęć technicznych z oferty szkoły, ponieważ są zajęciami uzupełniającymi podstawowy kanon nauczania, ale obowiązkowymi.

2. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

2.1. Zgodność programu z podstawą programową

Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, wprowadzono zmiany w sposobie nauczania techniki. Treści nauczania poszerzono o elementy praktycznej działalności ucznia, a nazwa przedmiotu została zmieniona na zajęcia techniczne.

Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, a także uwzględnia zapisy obowiązujących aktów prawnych, takich jak m. in.:

- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. (w sprawie podstawy programowej)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz.U. 2012 r. Nr 125, poz. 752)
- USTAWA z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2009 r. Nr 56, poz. 458).

Program może być realizowany w gimnazjum w wymiarze 60 godzin w cyklu rocznym po 2 godziny tygodniowo lub cyklu dwuletnim po 1 godzinie tygodniowo. Obejmuje on dwa moduły wybrane przez uczniów Gimnazjum w Chocianowicach to jest:

1. Wychowanie komunikacyjne

2. Moje gospodarstwo domowe

2.2. Innowacyjne ujęcie programu z przykładami interdyscyplinarności

Głównym założeniem skorelowanego programu nauczania zajęć technicznych „Wspólnie w lepszą e-przyszłość” jest stwarzanie przez nauczyciela takich sytuacji dydaktycznych, które umożliwią zaciekawienie ucznia i samodzielne odkrywanie świata techniki. Duży nacisk położono też na życiową użyteczność zdobywanej wiedzy, a także potrzeby uczniów związane z oczekiwaniami i motywacją do nauki. Edukacja techniczna musi uwzględniać realizację zajęć poza salą lekcyjną, np. zajęcia terenowe, wycieczki, obserwacje, eksperymenty. Działania te stwarzają uczniom możliwości obserwacji zdobyczy techniki w otaczającym nas świecie.

Proponowany program nastawiony jest na odejście od wiedzy encyklopedycznej, a kształtowanie pozycji badacza i obserwatora, który samodzielnie dochodzi do wiedzy. Problemowy charakter zajęć, uwalnia indywidualny potencjał i wymaga wysiłku, wielostronnie aktywizuje, uczy też współdziałania i porozumiewania się. To właśnie one motywują uczniów do uczenia i dają konkretne edukacyjne korzyści.

Gwałtowny rozwój nowych technologii informacyjno - komunikacyjnych oraz powszechna dostępność do nich wpływają na potrzebę modyfikacji naszego myślenia o procesie nauczania - uczenia się. Niniejszy program jest, więc próbą zrównoważenia tradycji z nowoczesnością. Nauczyciel realizując skorelowany program nauczania zajęć technicznych będzie wykorzystywał wybrany przez siebie podręcznik Wydawnictwa Operon oraz różnorodne źródła informacji w tym TIK.

Współczesny nauczyciel musi prowadzić tak lekcje, aby uczniów zainteresować a nie znudzić. Materiał musi być podany w sposób przystępny i atrakcyjny. W Zespole Gimnazjalno – Szkolno – Przedszkolnym w Chocianowicach zajęcia techniczne mogą się odbywać w pracowniach komputerowych, przy użyciu tablic multimedialnych prowadząc e- lekcje lub pracowni gospodarstwa domowego. Nauczyciel może wykorzystać programy, filmy edukacyjne, ćwiczenia interaktywne. Ponadto w szkole są kamery i aparaty fotograficzne, które można wykorzystać do nagrywania różnorodnych filmów oraz tworzenia dokumentacji fotograficznej. Do sprawdzenia wiedzy uczniów, a także do przeprowadzenia ciekawej lekcji można wykorzystać piloty z zestawu TESTICO. W szkole działa platforma edukacyjna, na której można umieszczać zadania, ćwiczenia i gromadzić materiały wspomagające naukę, rozwój, zainteresowania oraz rozbudzające zaciekawienie techniką. Tak bogata baza szkoły umożliwia prowadzenie lekcji ciekawych z zastosowaniem różnorodnych metod pracy ucznia. Do realizacji programu nauczyciel może wykorzystać ćwiczenia interaktywne, e-lekcje, filmy wideo (także nagrane własnoręcznie), schematy, tablice i prezentacje multimedialnych portalu Scholaris oraz tworzoną systematycznie przez nauczyciela bazę przydatnych stron internetowych.

Program niniejszy pozwala pogodzić kształcenie techniczne z kształceniem informacyjno-komunikacyjnym. Na zajęciach uczniowie m.in. będą się uczyć celowego wyszukiwania, gromadzenia i przetwarzania wiadomości przy wykorzystaniu środków informatycznych. Realizując metody projektu uczniowie wykorzystają poznane możliwości edytora tekstu, na zadany temat w różnych źródłach: Internecie, programach multimedialnych, encyklopedii,

dostępnej literaturze, następnie dokonają połączenia złożonych dokumentów tekstowych, formatowania zgodnego z ich przeznaczeniem. Uczniowie nabędą umiejętności tworzenia różnorodnych prezentacji.

Technika komputerowa wymusza na nauczycielu zmianę strategii nauczania i metod pracy na zajęciach z podającej na problemową i operacyjną. Chodzi przede wszystkim o organizowanie warunków i sytuacji umożliwiających uczniom samodzielności zdobywanej wiedzy technicznej oraz nie pozorowane, lecz faktyczne działanie uczniów obejmujące ich aktywność manipulacyjną i intelektualną. Dotychczasowa rola nauczyciela polegała głównie na przekazywaniu uczniom różnego rodzaju informacji i organizowaniu sytuacji dydaktycznych na lekcji - zmienia się na rolę opiekuna, eksperta, animatora, organizatora własnych poszukiwań i samodzielnych ćwiczeń uczniów.

Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że program nie jest czymś niezmiennym i może – w zależności od różnych uwarunkowań – ulegać modyfikacjom. Nauczyciel kreuje proces dydaktyczno-wychowawczy danej klasy i to daje mu prawo dostosowywania treści i metod nauczania do aktualnych potrzeb.

Opis skorelowanych treści:

Przy omawianiu zjawisk otaczającego nas świata należy łączyć wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin nauki. Korelacja międzyprzedmiotowa ma na celu pokazanie uczniom spójnego obrazu świata oraz zastosowania zdobytej wiedzy w codziennym życiu. Korelacja treści ma zapewnić wszechstronne zastosowanie zdobytej wiedzy oraz łatwiejsze jej zrozumienie i przyswojenie. Propozycje korelacji zajęć technicznych z innymi przedmiotami:

• **z biologią:**

Odżywianie: pokaz i degustacja zdrowej żywności. Promowanie zdrowego stylu życia. Zanieczyszczenie środowiska.

• **z matematyką:**

Odżywianie: obliczanie kalorii, wartości odżywczych produktów, układanie jadłospisów. Zasady i przepisy ruchu drogowego: logiczne myślenie i przewidywanie następstw

• **z fizyką:**

Budowa silników: analiza działania silnika dwu i czterosuwowego na podstawie modeli;

• **z informatyką:**

Edukacyjne programy multimedialne. Wyszukiwanie informacji w Internecie. Metoda projektu (wykorzystanie poznanych możliwości edytora tekstu, wyszukiwanie informacji na zadany temat w różnych źródłach: Internet, programy multimedialne, encyklopedie, dostępna literatura, łączenie złożonych dokumentów tekstowych, formatowanie dokumentów zgodnie z przeznaczeniem) Tworzenie prezentacji Power-Point.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Nowoczesna edukacja przedmiotów ścisłych i humanistycznych” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Oczekuje się, że dzięki skorelowaniu treści nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i humanistycznych zwiększy się efektywność kształcenia zgodnie z priorytetami Strategii Lizbońskiej.

3. CELE EDUKACYJNE

Cele ogólne zajęć technicznych dla uczniów gimnazjum to:

I. Rozpoznawanie urządzeń technicznych i rozumienie zasad ich działania.

Priorytet III
Działanie 3.3
Poddziałanie 3.3.4

Wysoka jakość systemu oświaty,
Poprawa jakości kształcenia,
Modernizacja treści i metod kształcenia.

- II. Opracowywanie koncepcji rozwiązań typowych problemów technicznych oraz przykładowych rozwiązań konstrukcyjnych.
- III. Planowanie pracy o różnym stopniu złożoności, przy różnych formach organizacyjnych pracy.
- IV. Bezpieczne posługiwanie się narzędziami i przyrządami.

Cele szczegółowe są formułowane w zgodzie z podstawą programową

a) cele kształcenia

Uczeń:

- zna i stosuje zasady bezpieczeństwa pracy
- wie jak zbudowany jest rower, motorower, czterokołowiec
- zna obowiązkowe wyposażenie roweru, motoroweru, czterokołowca
- identyfikuje dodatkowe wyposażenie motoroweru i czterokołowca
- zna układy techniczne motoroweru
- potrafi wyjaśnić, na czym polega konserwacja motoroweru
- wie, jakie warunki musi spełnić starając się o kartę rowerową i prawo jazdy AM
- zna kodeks drogowy dla rowerzystów, motorowerzystów
- zachowuje szczególną ostrożność przy wykonywaniu manewrów na drodze
- zna znaczenie znaków drogowych pionowych i poziomych
- zna zasady pierwszeństwa na skrzyżowaniach
- umie bezpiecznie pokonywać skrzyżowania
- zna pojęcie prędkość bezpieczna oraz prędkość dopuszczalna
- zna zasady bezpiecznego hamowania
- wymienia różnice pomiędzy postojem a zatrzymaniem się
- wykonuje prawidłowo manewry zatrzymania, i parkowania
- wie jak udzielić pierwszej pomocy ofiarom wypadku drogowego
- potrafi postępować z nieprzytomnymi
- wymienia dokumenty uprawniające do kierowania rowerem, motorowerem i czterokołowcem
- umie przygotować rower, motorower oraz czterokołowiec do jazdy
- panuje nad pojazdem w czasie jazdy i podczas pokonywania skrzyżowań
- umie łączyć kilka manewrów w czasie jazdy rowerem, motorowerem i czterokołowcem
- zna zasady rysunku technicznego
- umie odczytać plan poziomy i pionowy mieszkania
- opisuje instalacje domowe
- zna wartości odżywcze produktów spożywczych
- zna zasady racjonalnego odżywiania
- omawia wartości energetyczne pożywienia
- wymienia i charakteryzuje grupy wchodzące w skład piramidy zdrowego żywienia
- dokonuje oceny punktowej jadłospisu

- zna zasady higieny i bezpieczeństwa podczas sporządzania posiłków
- zna i omawia zastosowanie maszyn i urządzeń gastronomicznych do rozdrabniania, gotowania, smażenia, pieczenia oraz mieszania
- zna metody obróbki cieplnej produktów
- zna zasady dekorowania nakrywania stołu
- sporządza posiłki z warzyw i owoców
- przygotowuje posiłki z mleka, jaj, ryb i mięsa
- przygotowuje kanapki
- zna budowę i zasady działania urządzeń gospodarstwa domowego (kuchenki mikrofalowej, chłodziarki, zmywarki, pralki automatycznej, telewizora, radioodbiornika)

b) cele wychowania

Każdy nauczyciel pełni rolę wychowawcy i musi brać też pod uwagę cele wychowawcze zgodnie z podstawą programową. W procesie kształcenia ogólnego szkoła podstawowa kształtuje u uczniów postawy:

sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.

Cele wychowawcze wynikają również bezpośrednio z Misji szkoły i mają wyposażyć ucznia w cechy i umiejętności, zapisane w tym dokumencie.

Uczeń:

- ma poczucie odpowiedzialności za drugiego człowieka
- przyjmuje postawę szacunku dla drugiego człowieka
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych
- stosuje w racjonalny sposób zdobycze techniki
- jest świadomym uczestnikiem ruchu drogowego
- szanuje cudzą własność
- współdziała w grupie
- prowadzi proekologiczny tryb życia
- kształtuje nawyki zdrowego trybu życia
- potrafi określić swoje mocne i słabe strony

4. TREŚCI PROGRAMU I OSIĄGNIĘCIA SZCZEGÓŁOWE UCZNIÓW

MODUŁ 1 - WYCHOWANIE KOMUNIKACYJNE – klasa 1 (30 godzin)

TREŚCI NAUCZANIA:

- Zasady bezpieczeństwa i pracy na lekcjach zajęć technicznych
- Instrukcje obsługi
- Określenie zasady działania silnika dwusuwowego i czterosuwowego
- Określenie budowy roweru, motoroweru i czterokołowca
- Określenie wyposażenia obowiązkowego roweru, motoroweru i czterokołowca
- Obsługa i konserwacja motoroweru i czterokołowca
- Procedura uzyskania karty rowerowej i prawa jazdy kategorii AM
- Podstawowe pojęcia o ruchu drogowym
- Manewry w ruchu drogowym
- Znaki i sygnały drogowe
- Przecinanie się kierunków ruchu
- Zasady obowiązujące pieszych i rowerzystów
- Zatrzymanie i postój
- Bezpieczna prędkość
- Wypadki na drodze
- Pierwsza pomoc
- Przygotowanie do jazdy roweru, motoroweru i czterokołowca
- Jazda rowerem, motorowerem i czterokołowcem
- Łączenie wielu manewrów w trakcie jazdy rowerym, motorowerem i czterokołowcem

OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Wiadomości

Uczeń:

- zna przedmiotowy system oceniania

- zna regulamin pracowni technicznej
- omawia wyposażenie apteczki i sprzęt ppoż.
- wie jak postępować w razie wypadku
- opisuje cykle pracy silnika dwusuwowego i czterosuwowego
- wymienia podstawowe elementy roweru, motoroweru i czterokołowca
- wymienia elementy wyposażenia roweru, motoroweru i czterokołowca
- wymienia rodzaje dróg
- wymienia elementy drogi w mieście i poza miastem
- odczytuje treści znaków drogowych poziomych, pionowych
- wymienia różnice między znakami
- wymienia miejsca, w których nie wolno zawracać, wyprzedzać i zatrzymywać się
- wyjaśnia znaczenie pojazd uprzywilejowany
- wymienia osoby uprawnione do kierowania ruchem
- wyjaśnia pojęcie: bezpieczny odstęp między pojazdami
- wymienia przyczyny wypadków na drodze
- wymienia uczestników ruchu drogowego
- określa zasady postępowania na miejscu wypadku
- zna przepisy ruchu drogowego obowiązujące pieszych, rowerzystów i motorowerzystów
- omawia zasadę ostrożności i ograniczonego zaufania
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy
- wie jak przygotować do jazdy rower, motorower oraz czterokołowiec
- wie jak jeździć bezpiecznie rowerem, motorowerem i czterokołowcem
- zna zasady wykonywania wszystkich manewrów przewidzianych do zdania egzaminu na kartę rowerową oraz prawo jazdy kategorii AM

Umiejętności

Uczeń:

- stosuje regulamin pracowni technicznej
- potrafi rozpoznać zagrożenia występujące przy obsłudze urządzeń
- rozpoznaje rodzaj silnika
- potrafi wskazać różnice pomiędzy silnikiem dwusuwowym, a czterosuwowym
- dokonuje przeglądu technicznego roweru, motoroweru i czterokołowca
- rozpoznaje elementy drogi
- rozpoznaje podstawowe manewry w ruchu drogowym
- rozpoznaje znaki i sygnały drogowe
- określa pierwszeństwo przejazdu przez skrzyżowanie
- stosuje przepisy ruchu drogowego
- jeździ rowerem, motorowerem i czterokołowcem
- udziela pierwszej pomocy
- umie ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej
- w razie potrzeby wykorzystuje numery służb ratowniczych

Wychowanie

Uczeń:

- ma świadomość odpowiedzialności za drugiego człowieka
- wymienia pojazdy powodujące największe zanieczyszczenie środowiska
- wymienia układy roweru, motoroweru i czterokołowca mające wpływ na bezpieczeństwo
- bezpiecznie porusza się po drodze
- szanuje swoje i cudze życie

MODUŁ 2 - MOJE GOSPODARSTWO DOMOWE – klasa 2 (30 godzin)

TREŚCI NAUCZANIA:

- domowe instalacje
- zasady prawidłowego żywienia
- grupy produktów
- sporządzanie jadłospisów
- przygotowywanie posiłków
- nakrywanie do stołu
- maszyny i urządzenia gastronomiczne
- metody obróbki cieplnej produktów spożywczych
- sporządzanie potraw z różnych surowców
- budowa i zasady działania urządzeń gospodarstwa domowego

OSIĄGNIĘCIA UCZNI

Wiadomości

Uczeń:

- zna i opisuje domowe instalacje
- wie, jaka jest rola składników pokarmowych w organizmie człowieka
- zna zasady racjonalnego odżywiania
- definiuje pojęcia jadłospis i norma żywieniowa
- rozpoznaje i opisuje sprzęt do gotowania, smażenia i pieczenia
- zna sposoby obróbki cieplnej produktów spożywczych
- zna zasady higienicznego sporządzania posiłków
- zna zasady nakrywania do stołu
- zna zasady zachowania się przy stole
- zna zasady przygotowania potraw z różnych surowców i produktów spożywczych
- zna zasady obsługi urządzeń gospodarstwa domowego

Umiejętności

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe instalacje domowe
- czyta plany instalacji domowych
- bezpiecznie i racjonalnie korzysta z instalacji domowych
- planuje racjonalne żywienie
- planuje menu dostosowane do swoich potrzeb
- tworzy jadłospis
- obsługuje maszyny i urządzenia gastronomiczne
- przeprowadza obróbkę wstępną surowców
- podaje przyczyny i skutki złej obróbki cieplnej produktów spożywczych
- sporządza potrawy z różnych produktów
- obsługuje podstawowe urządzenia gospodarstwa domowego

Wychowanie

Uczeń:

- dba o środowisko naturalne
- kształtuje nawyki zdrowego trybu życia
- stosuje zasady higieny przy sporządzaniu posiłków
- dba o rzeczy swoje i innych
- współdziała w grupie
- umie odpowiednio zachować się przy stole
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas sporządzania posiłków
- starannie i dokładnie wykonuje pracę

5. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

Sposoby osiągnięcia celów kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany

Cele edukacyjne założone w programie nauczania zajęć technicznych Wspólnie w lepszą przyszłość zostaną zrealizowane w oparciu o procedury ich osiągnięcia, które zostały dostosowane do możliwości i potrzeb uczniów. Nauczyciel powinien zadbać o właściwe tempo pracy na lekcji, od którego zależy efektywność procesu nauczania.

Podstawa programowa zaleca realizację celów:

1. Przystwojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk;
2. Zdobywanie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
3. Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie

Program do realizacji wyżej wymienionych celów ogólnych i przedmiotowych proponuje wykorzystanie obserwacji otaczającego świata, zajęć praktycznych w terenie i pracowni gospodarstwa domowego lub innych miejsc, do których będą organizowane wyjścia (np. restauracja, szkoła nauki jazdy). Podczas takich zajęć uczniowie mogą poczuć się badaczami i odkrywcami osiągnięć techniki. Należy odwołać się do tego, co dzieje się w najbliższej okolicy szkoły i miejsca zamieszkania. Bardzo ważne jest kształtowanie u młodzieży odpowiedzialności za stan środowiska i podejmowanie decyzji wpływających na poprawę stanu środowiska przyrodniczego. W przyswojeniu treści pomocne będą również zajęcia praktyczne.

Metody pracy:

W realizacji programu nauczania zajęć technicznych ważne jest prowadzenie zajęć metodami, które będą aktywizować uczniów do samodzielnej pracy, projektowania działań, analizowania zdarzeń i formułowania wniosków. Dlatego w realizacji programu proponujemy stosować metody:

projekt - integracja wiedzy szkolnej z pozaszkolną, praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności; twórcze myślenie, integracja treści różnych przedmiotów nauczania; umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji, planowania, samodzielnej i grupowej pracy, rozwiązywania problemów, selekcji informacji, analizowania treści; rozwijanie samorządności, zmniejszanie dystansu pomiędzy szkołą a środowiskiem lokalnym; kształtowanie odpowiedzialności i współodpowiedzialności, rozwijanie osobistych zainteresowań, kształcenie umiejętności samooceny oraz prezentacji wyników pracy;

dyskusja - kształcenie umiejętności wzajemnego słuchania, formułowania argumentów, stawiania tezy, prezentowania swojego stanowiska, wyciągania wniosków;

wchodzenie w rolę - uczenie się empatii – rozumienia motywów różnych zachowań, wyrażania myśli i uczuć, rozumienia różnych postaw i zachowań; doskonalenie umiejętności komunikacyjnych i umiejętności prezentacji swojego stanowiska;

analizowanie i rozwiązywanie problemów - kształcenie umiejętności wnikliwej analizy sytuacji problemowej; ustalania priorytetów, poszukiwania rozwiązań, wyszukiwania i formułowania argumentów;

uczenie się w małych zespołach - uczenie się współpracy, odpowiedzialności; doskonalenie umiejętności komunikacyjnych;

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Nowoczesna edukacja przedmiotów ścisłych i humanistycznych” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

stacje zadaniowe - w zależności od przygotowanych dla uczestników zadań: kształcenie umiejętności czytania ze zrozumieniem, wyszukiwania informacji, analizowania podanych informacji; kształcenie umiejętności planowania pracy – czasu, kolejności czynności;

wizualizacja - kształtowanie umiejętności wydobywania kwintesencji z tekstu; wzbogacanie słownictwa, doskonalenie umiejętności zapamiętywania kojarzenia; uczenie właściwego rozumienia i umiejętności interpretacji terminów i symboli.

Kryteriami doboru metod są:

- cele i treści kształcenia,
- stopień samodzielności uczniów,
- czas przeznaczony na zajęcia,
- doświadczenie nauczyciela.

6. PROPOZYCJE KRYTERIÓW OCENY I METOD SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

6.1 Rola oceniania wewnątrzszkolnego

Ocenianie jest nieodłączną częścią procesu nauczania, choć z doświadczeń szkolnych wynika, że wywołuje ono często nadmierny stres i emocje u ucznia, a nierzadko i u nauczyciela. Uczniowie wiedzą, czego się uczą i czego będą się uczyć, czego się od nich oczekuje w procesie oceniania i mogą swoje osiągnięcia porównywać z kryteriami oceniania, z którymi zostali zapoznani na lekcji.

Ocenianie powinno spełniać następującą rolę:

- powinno informować;
- wspomagać rozwój ucznia;
- motywować;
- stwarzać możliwość doskonalenia procesu dydaktycznego.

6.2 Obszary podlegające ocenie

Na lekcjach zajęć technicznych oceniane będą następujące obszary aktywności uczniów, opisane wcześniej w celach kształcenia:

- aktywność na lekcjach
- prace wytwórcze wykonywane na lekcjach
- odpowiedzi ustne
- testy
- przygotowanie uczniów do zajęć
- umiejętności praktyczne

Dobór obszarów może ulec modyfikacji według uznania nauczyciela, ważne by ocenie podlegały te obszary, które mają znaczący wpływ na osiąganie celów. Zaleca się ocenianie zgodnie z zasadami: przyrost wiedzy i umiejętności, biegłość i łatwość jej stosowania, dobór sposobów rozwiązania problemu, dokładność i precyzja, gotowość do poprawy i uzupełnienia braków.

6.3 Metody sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów

Oceny częściowe uczeń otrzymuje z:

- **wypowiedzi ustnych**
- **aktywności na lekcji** (w tym praca jako członek grupy)

- **prac klasowych**
- **sprawdzianów i kartkówek,**
- **prac domowych;**
- **udziału w konkursach;**
- umiejętności wykorzystania w zajęciach technicznych **technologii komputerowej** (komputer jest bardzo pomocny w procesie kontroli wiedzy uczniów i ocenianiu: zastosowanie **zestawu testującego** umożliwi ciągłą kontrolę poziomu wiedzy, posiadanych sprawności i umiejętności, oraz stopnia zrozumienia materiału);
- pracy dodatkowej.

Ocenianie jest procesem podczas którego uczeń otrzymuje informacje w postaci ocen cząstkowych na jakim etapie opanowania tej umiejętności jest danego dnia.

Ocena końcoworoczna nie powinna być średnią arytmetyczną z ocen cząstkowych, lecz odnosić się do wymagań określonych na początku roku szkolnego i stopniu ich spełnienia przez ucznia.

6.4 Elementy oceniania kształtującego w ocenianiu wewnątrzszkolnym:

Ponieważ ocenianie powinno wspierać ucznia w osiąganiu celów, diagnozować jego osiągnięcia, motywować do dalszej pracy oraz umożliwiać nauczycielom doskonalenie organizacji i metod pracy należy pamiętać o rytmicznym, obiektywnym i jawnym ocenianiu ucznia oraz przyzwyczajaniu go do samooceny. Podstawową zasadą w ocenianiu jest sprawdzenie tego, czego nauczyliśmy. Zadania i polecenia muszą być adekwatne do kształconej wiedzy i umiejętności zapisanych w podstawie programowej.

Proponuję stosować ocenianie sumujące wyrażone stopniami i elementy oceniania kształtującego podając uczniom: cele lekcji, nacobezu, informację zwrotną oraz stosując samoocenę i ocenę koleżeńską. Zacytuję kilka fragmentów wypowiedzi różnych współczesnych dydaktyków na temat istoty oceniania kształtującego i korzyści płynących ze stosowania OK:

„Ocenianie kształtujące jest bardzo skutecznym sposobem podnoszenia osiągnięć uczniów. Ocenianie kształtujące przygotowuje uczniów do uczenia się przez całe życie. Badania wykazują również, że ocenianie kształtujące jest pomocne w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych”- J. Strzemieczny;

„Ocenianie kształtujące uczy uczniów uczenia się. Nie dotyczy tylko sprawdzania stopnia opanowania wiedzy, ale uświadamia, co uczeń zrobił dobrze, co źle, jak może poprawić swoją pracę. To ocenianie jest integralną częścią nauczania wspierającego rozwój ucznia. Oceniany kształtując uczeń nie jest biernym odbiorcą informacji przekazywanych przez nauczyciela, ale aktywnie uczestniczy w nauczaniu i rozumie ten proces.” D. Sterna;

„Najważniejsze jest, bowiem, aby to uczniowie znali cel lekcji, wiedzieli, po co się uczą i żeby czuli, czy cele zostały osiągnięte. Świadomość celów powoduje u uczniów świadomość uczenia się, nadaje sens uczestniczenia w lekcji. Nie ma żadnego powodu, aby trzymać cel lekcji przed uczniami w

tajemnicy, musi on być zrozumiały także dla ucznia. Bardzo ważne jest sprawdzenie wraz z uczniami pod koniec lekcji, czy cele zostały osiągnięte. Uczeń musi mieć poczucie sensownego spędzenia czasu w szkole. Jedną z metod są zdania podsumowujące. Pod koniec lekcji prosimy uczniów, by dokończyli zdanie: Dziś na lekcji dowiedziałem się, że..., Po dzisiejszej lekcji potrafię... Ważne jest, aby uczeń zastanowił się, czy dobrze spożytkował czas lekcji.” - Zeszyt 1 - Cele lekcji str. 4 <http://www.ceo.org.pl/pl/susok/news/materialy-do-pobrania;>

„Cel jest po to, by rozumieć, po co się czegoś uczyć jako uczeń i po co tego uczyć jako nauczyciel. Nacobezu ma uzmysłwić, czego dokładnie uczeń ma się nauczyć, co ma umieć, czego nauczyciel będzie od uczniów wymagał”. - Zeszyt 2 – Nacobezu str.6 <http://www.ceo.org.pl/pl/susok/news/materialy-do-pobrania.>

Można podawać uczniom „nacobezu” do każdej lekcji lub całego działu. Nauczyciel powinien umieć uczniowi wyjaśnić, dlaczego otrzymał taką, a nie inną ocenę. Prawidłowa informacja zwrotna, która pomoże uczniowi się doskonalić, powinna zawierać cztery elementy:

- wskazywać dobre elementy w pracy ucznia,
- pokazać to, co wymaga poprawy, nad czym uczeń musi jeszcze popracować,
- dawać wskazówki, jak należy to poprawić,
- dać wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej

Ważnym elementem oceniania kształtującego jest samoocena i ocena koleżeńska. Dobrym sposobem na jej realizację byłoby samodzielne lub koleżeńskie poprawianie błędów popełnionych na sprawdzianie lub w teście. Po wcześniejszym wspólnym rozwiązaniu zadań. Wówczas uczeń miałby pełną informację, co zrobił dobrze, a co źle i wystawiłby sobie ocenę opisową lub punktową. Wszystkie zadania wyjaśniają uczniowie, którzy poprawnie je wykonali. Innym przykładem samooceny byłoby umieszczenie zadań na platformie o różnym stopniu trudności zadań: łatwych, trudnych i o przeciętnym stopniu trudności, gdzie uczeń zbierałby punkty za wykonane zadań. Oprócz samooceny byłaby tu również realizowana indywidualizacja nauczania. Przed każdą większą pracą konieczne są lekcje powtórzeniowe, należy podać uczniom kryteria oceniania, czyli „nacobezu,” (na co będę zwracał uwagę).

Na bieżąco należy oceniać pracę podczas lekcji i prace domowe uczniów. Ocena kształtująca powinna informować o zaangażowaniu ucznia w proces lekcyjny. Ta ocena umożliwia nauczycielowi śledzenie indywidualnej pracy każdego ucznia i podjęcie działań interwencyjnych, jeśli ocena jest bardzo niska. Ocenianie, które ukierunkowuje proces nauczania, powinno szczególnie brać pod uwagę umiejętności ucznia. Tymi umiejętnościami mogą być cele ogólne podstawy programowej z matematyki. Ocenianie postępów uczniów nie jest możliwe bez diagnozy na początku i na końcu etapu kształcenia.

6.5 Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Uczniowie, którzy mają orzeczenie o kształceniu specjalnym są oceniani zgodnie z zaleceniami zawartymi w tym orzeczeniu z uwzględnieniem wysiłku ucznia włożonego w spełnienie wymagań.

W przypadku uczniów posiadających opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej stosuje się właściwe egzekwowanie wiedzy i ocenianie ucznia (np. sprawdzanie umiejętności czytania ucznia z dysleksją nie w obecności klasy; wydłużanie czasu na naukę, dzielenie na mniejsze partie materiału egzekwowany na pracach pisemnych,...).

Zasady klasyfikowania śródrocznego i końcoworocznego zawarte są w Wewnątrzszkolnym Ocenianiu Zespołu Gimnazjalno - Szkolno- Przedszkolnego w Chocianowicach.

6.6 Zalecenia dotyczące oceniania:

- Uczeń powinien wiedzieć, czego może się spodziewać na sprawdzianie/pracy klasowej/teście. **Ocenianie, bowiem to stwierdzenie, co uczeń umie, a nie przyłapanie go na tym, czego nie umie.**
- Prace klasowe nauczyciel powinien sprawdzić na następną lekcję po to, by uczeń miał jeszcze w pamięci zadania, jak również udzielone odpowiedzi.
Szybkie oddanie i omówienie sprawdzonych prac klasowych pomaga uczniom w nauce.
- Każdą ocenę z pracy pisemnej uczeń powinien mieć możliwość poprawy w terminie uzgodnionym z nauczycielem (najlepiej w ciągu dwóch tygodni od jej oddania (WO)).
- Zadania zawarte w pracy klasowej muszą być różnorodne (obejmować muszą wszystkie poziomy wymagania) i odpowiednio dobrane ilościowo. Każdy uczeń powinien znaleźć zadanie/a, które będzie umiał rozwiązać. Nie należy rozpoczynać sprawdzianu/pracy klasowej/testu od zadań najtrudniejszych, by nie zniechęcać, ale niekoniecznie też stosować zasadę od najłatwiejszego do najtrudniejszego, by nie sugerować - dla jednych uczniów zadanie może być trudne, a dla innych to samo zadanie okaże się być łatwym.
- Oceniając zadania praktyczne należy zwrócić uwagę na wkład pracy, zaangażowanie oraz możliwości ucznia w spełnienie wymagań.
- Należy pamiętać, że uczeń ma prawo do poprawy **każdej** oceny niedostatecznej (UoSO), także z odpowiedzi ustnej.

